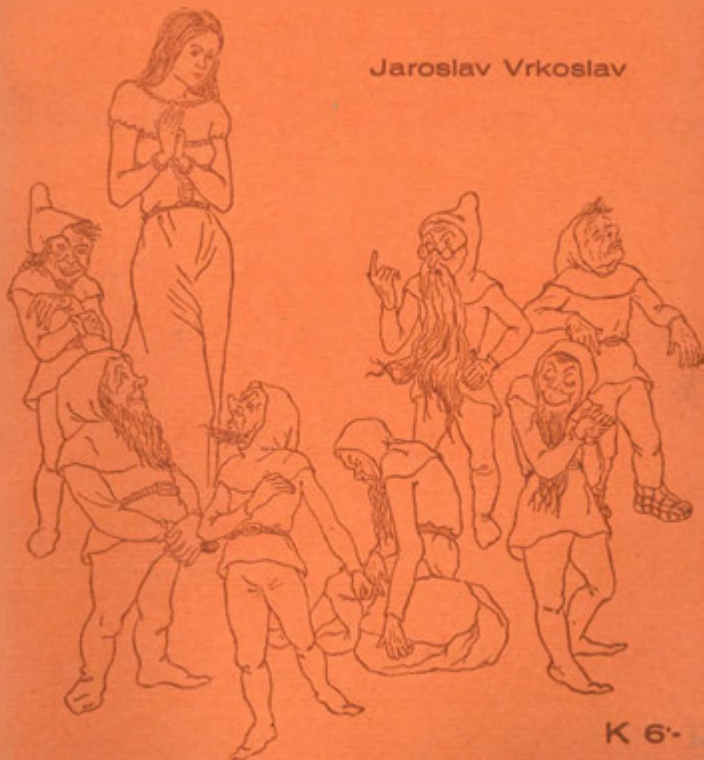

Sněhurka a sedm trpaslíků

Jaroslav Vrkoslav

SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ

DIVADELNÍ HRA
PRO LOUTKOVÉ DIVADLO

JAROSLAV VRKOSLAV

NAKLADATEL VÁCLAV ŠESTÁK V PRAZE.

OSOBY:

SNĚHURKA
KRÁLOVNA
PRINC
SLUHA
LESNÍK
ČARODĚJNICE
SRNKA
ŘÍDA
ŠTĚSTÍK
ZÍVAL
HEPČÍK
VZTEKLÍN
CUDLÍN
MOUŇA

} trpaslíci

I. jednání: Královská komnata. — II. jednání:
Mýtina v hlubokém lese. — III. jednání: Svět-
nička skřítků. — IV. jednání: Světnička
skřítků. — V. jednání: Mýtina v lese.

REKVISITY:

Trůn, kouzelné zrcadlo, malá skříňka, nůž (pro lesníka), otrávené jablko, skleněná rakev, případně jen víko, kůň pro prince a různé nádobí a nábytek pro skřítky.

I. JEDNÁNÍ.

Královská komnata. — V pozadí královský trůn. — Vlevo velké kouzelné zrcadlo.

OSOBY: Sněhurka, královna, sluha, princ a lesník.

SNĚHURKA (*zpívá před zrcadlem*):

Slunéčko vesele na svět se dívá,
slaviček v křoví krásně zpívá,
vše sluncem září, štěstím kyne,
jen srdéčko moje touhou hyne.

Kvočna se stará o kuřátka,
kočka o svoje koťátka,
i ptáčky chrání sad.
Jen Sněhurku nemá nikdo rád!

(*Odejde.*)

KRÁLOVNA (*vejde*): Ach, jaký jsem to měla dnes hrozný sen. Zdálo se mi, že má tvář jest ošklivá, vlasy šedivé, zuby vypadané, ruce hubené a záda zkřivená. Byl to však jenom

sen. Jsem přec dosud mladá a krásná. Ihned se přesvědčím. (*Otočí se k zrcadlu.*) Hiksla — piksla, Hiksla — piksla. Hoj, mé milé kouzelné zrcadlo! Řekni mi, jsem krásná?

ZRCADLO: Ano, královno, jsi krásná. (*Poněkud se zableskne.*)

KRÁLOVNA: Hiksla — piksla, Hiksla — piksla! Mé milé zrcadlo, vždy jsi mi pravdu řeklo, řekni i dnes. Jest někdo krásnější nade mne?

ZRCADLO: Jsi krásná, královno, jak nejkrásnější démant, jak křišťál, jak hvězda jitřní. Avšak na tvém zámku, v tvé blízkosti, žije dívka, která jest mnohem krásnější. (*Zableskne se více.*)

KRÁLOVNA: Hiksla — piksla, Hiksla — piksla! Jak se jmenuje tato dívka?

ZRCADLO: Jest to Sněhurka. Cha, chá! (*Silně se zableskne a zahřmí.*)

KRÁLOVNA (*rozčileně chodí po komnatě a zvoní na sluhu*).

SLUHA (*vejde*): Co poroučí, panovnice má?

KRÁLOVNA: Již jsem ti jedenkrátě řekla, že dcera má nevlastní, Sněhurka, příliš lenošně žije a rozmařile se strojí. Proto ode dneška

hrubé práce dělati bude a mezi čeledí bydlleti bude.

SLUHA: Stane se, jak poroučíš.

(Venku troubí fanfáry.)

KRÁLOVNA: Podívej se, proč troubí fanfáry panoši moji.

SLUHA *(jde k oknu a dívá se)*: Princ krásný z daleka sem přijíždí a do hradu vchází.

KRÁLOVNA: Přived' ho sem ke mně. *(Sedne si na trůn.)*

SLUHA *(odejde a přivede prince)*.

PRINC *(vchází a klaní se před královnou)*:

Pozdrav od krále nejmocnější říše Astrachánské ti přináším, o královno. — Věšti naši oznámili mi, že na tvém hradě nejkrásnější dívka žije. Přijel jsem proto k tobě přes devatery hory a lesy, přes devatery řeky, abych si ji vyžádal od tebe za manželku. Prosím tě, královno, řekni mi, kde tato krásná dívka žije a dovoľ, abych si ji odvedl k sobě do království a učinil ji královnou nej-
mocnější říše Astrachánské.

KRÁLOVNA: Ráda bych vyhověla, vzácný princí, přání tvému, avšak nevlastní dcera má, Sněhurka, jest dosud příliš mladá. Za

rok a za den, přijdeš-li opět, za manželku ji dostaneš.

PRINC: Za rok a za den přijdu tedy opět a pak nejkrásnější dívka na světě bude mojí.
(*Odejde.*)

KRÁLOVNA (*k sluhovi*): Pošli mi sem mého starého lesníka.

SLUHA: Jak poroučíš, panovnice má. (*Odejde.*)

LESNÍK (*vejde*): Co poroučíš, královno, věrnému služebníku svému?

KRÁLOVNA (*vstane a jde k lesníkovi*): Vždycky jsi věrně vykonával rozkazy mé. Doufám, že i tento vykonáš.

LESNÍK: Rci jen, královno. Každý úkol vykonám.

KRÁLOVNA: Sněhurka jest den ode dne krásnější. Jest již krásnější než já — — a proto zemře! — Odvedeš ji do hlubokého lesa a tam ji zabiješ. Na důkaz svého činu vložíš její srdce zde do této schránky a mně ji přineseš. — Neuposlechněš-li, hlavou mi zaplatíš. Rozuměl jsi?

LESNÍK (*smutně*): Rozuměl, královno má.
(*Odejde.*)

KRÁLOVNA (*sama*): Tak a nyní zůstanu nejkrásnější ženou na světě opět já, a až přijede za rok princ, stanu se královnou nej-mocnější říše Astrachánské.

(OPONA.)

II. JEDNÁNÍ.

V hlubokém lese malá mýtina.

OSOBY: Sněhurka, lesník, sraka.

SNĚHURKA (*nese květiny a zpívá*):

Jak krásně slunéčko dnes hřeje,
jak voní květ a sladce šumí háj,
vánek lehký na má líčka věje,
je krásné jaro, nádherný je máj.

To jaro já sá, vniká v moji duši,
šeptá mi tiše sladkou báj,
srdíčko moje roztouženě buší,
chtělo by věčné lásky ráj.

LESNÍK (*pro sebe, aby Sněhurka neslyšela*):

Jen si zpívej, však zpíváš dnes naposled. —
Jaký to strašný úkol mám dnes provést.
Zabít to krásné nevinné dítě. Čeho jsem se
to na svá stará kolena dožil. Avšak lepší
jest zabít, nežli zemřít sám... (*Ohlíží se ko-
lem.*) Ted' jsme sami v hlubokém lese — ted'
to provedu. (*Jde k Sněhurce s nožem a chce*

ji probodnout. Za ním z lesa vyskočí srnka, vrazí do lesníka, až tento upadne.)

SNĚHURKA: Pomóc... pomóc... (*Uteče do lesa, srnka za ní.*)

LESNÍK (*vstává se země*): Mortadelo! Co to bylo? Kopyta to mělo, chlupatý to bylo? Že to byl čert? Už jo! Čert to byl a šel si pro mou hříšnou duši. Oh já nešťastník! Ale, kde je Sněhurka? (*Volá.*) Sněhurko! Sněhurko! Sněhurkóó... Kdepak, je pryč a už se jistě nevrátí. Má strach, že ji zabiji. Dobře udělala. Ale co já si nyní počnu? Co řeknu královně? Mortadelo! Už vím! Zabiji doma našeho kozla a jeho srdce dám ve skřínce královně. Ta to nepozná a bude zachráněna Sněhurka i já. (*Odejde do lesa.*)

SNĚHURKA (*vrátí se se srnkou*): Ach, kam jsem se to dostala? Jaké je tu divné šero a ticho... Jsem tu tak sama a úplné opuštěná. Tolik se bojím... Ale jen když jsem alespoň tomu starému vrahu utekla. Ještě teď se třesu, když vzpomenu, jak divoce koulel očima a zakřivený nůž, jak se mu v ruce blýskal... (*K srnce.*) Však jen tobě mohu děkovati za svůj život. Co budu však nyní dělat. Sluníčko hnedle zapadne a já nemám

kde spáti. Kdyby tu aspoň byla nějaká chaloupka, kde by mne nechali dobří lidé přespát. Však bych jim uklízela, vařila a sloužila. Vždyť to přece všechno umím z domova. (*K srdce.*) Ani ty nevíš o nějaké chaloupce?

SRNKA (*kývá hlavou, že ví*).

SNĚHURKA: Opravdu víš? Bud' tak hodná, doveď mne tam. Budu se i o tebe starat.

SRNKA (*postrkuje Sněhurku do kulis. Obě odejdou*).

(OPONA.)

III. JEDNÁNÍ.

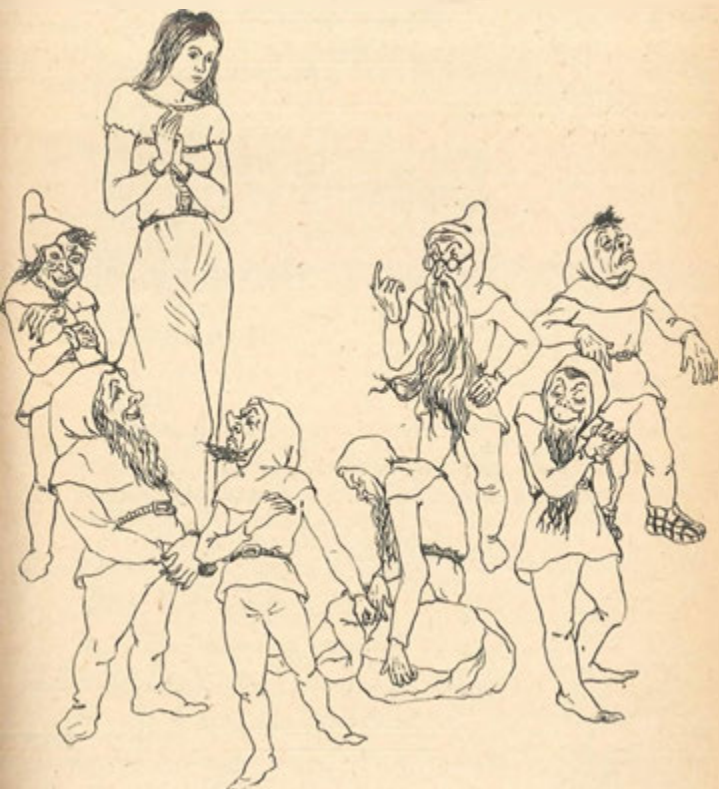
Světnička skřítků. V pozadí řada postýlek s nápisy jednotlivých trpaslíků. Nad postelemi okna. — Uprostřed světnice dlouhý stůl, okolo něho židle, na stole plno nádobí. Vpravo velký krb. Vlevo dveře. — Všude plno nepořádku.

OSOBY: Sněhurka, Říďa, Štěstík, Vztekln, Hepčík, Zíval, Cudlín a Mouňa.

SNĚHURKA (*za scénou*): Jejej, to je malá hezká chaloupka. Jaká má malá okénka. — A dvířka tak nízká, že bych jistě sotva prošla. A zdá se, že nikdo není doma. Musím zaklepat. (*Klepání.*) Nikdo se neozývá. Možná, že není zavřeno. Zkusím vejít. (*Sněhurka pomalu vejde, za ní kouká srnka.*) Dobrý večer... Opravdu nikdo tady není... Ale, jeje, jak to tu divně vypadá, všechno tak maličké. — A ten nepořádek! Jest vidět, že si obyvatelé příliš na pořádek nepotrpí. Tady jsou postele a na nich nějaké nápisy. (*Čte.*) Říďa, Štěstík, Vztekln, Hepčík, Zíval, Cud-

lín, Mouňa... Aha --! Ted' už vím! Tady bydlí trpaslíci, o kterých mi na našem hradě vypravovali. Každý tu má svoji postýlku, svoji židli, nádobí. Ale je vidět, že příliš pořádní nejsou. Prachu je tu všude, a toho nádobí špinavého. Snad za celý týden. Musím se hned dát do úklidu. Až se vrátí a uvidí zde vše uklizeno, snad mne zde nechají. Nejdříve otevru okna... (*Otvírá okna.*) Ted' umyji a uklidím nádobí. (*Uklízí.*) Ted' zatopím, abych jim mohla také uvařit večeři. — Ted' zametu. (*Zametá a utírá prach.*) No, vida. Hned je to tu hezčí. Ted' si však musím trochu odpočinout. Jsem tak unavená... (*Lehne si přes postele a usne. — Sešeří se, jen z krbu vpravo vyzařuje světlo. Z venku je slyšet přibližující se zpěv:*)

Hej — hey, hey — hey,
trpaslíci v rej,
hey — hey, hey — hey,
každý si zazpívej,
Po dřině a po práci
užijeme legraci!
Hej — hey, hey — hey,
každý si zazpívej,
hey — hey, hey — hey,
vesele se směj!

(Najednou zpěv přestane a jest slyšet hlasy):

Něco tady není v pořádku.

Okna jsou otevřena!

Z komína se kouří!

Cítím příjemnou vůni!

Někdo u nás je.

To bude asi zloděj!

Tiše!

Opatrně!

Přepadneme ho!

A vyženeme!

Natlučeme mu!

Kdo jde první?

Mouňa!

Ostatní za ním!

(Pomalu vejdou skřítkové do světnice. Vpředu strkají Mouňu, v rukou nesou napřažené různé nástroje.)

MOUŇA: Dyť tady nikoho nevidím.

ŘÍDA: Bajo, někdo tu je.

ŠTĚSTÍK: Někdo tu zatopil.

CUDLÍN: Někdo za mne umyl nádobí.

ZÍVAL: A někdo tu docela i zametl.

MOUŇA: Tady je někdo v naší posteli.

HEPČÍK: Pozor, to je ten zloděj! He — he —
he — (*Chce kýchnout.*)

OSTATNÍ (*se na něho vrhnou, aby mu v tom
zabránili.*)

VŠICHNI: Psssst — tiše! Spí — přepadneme
ho.

ŘÍDA: Pozor: Všichni najednou!

HEPČÍK: He — he — he — hepčííí — —

TRPASLÍCI (*upadnou přes Mouňu.*)

MOUŇA (*vespod pod trpaslíky*): Pomóc! Už
mne drží! Už mne má! Chyťte ho!

SNĚHURKA (*vzbudí se a vstává*): Dobrý ve-
čer, pánové. Nezlobte se na mne, že jsem
sem vnikla. Jsem sama, opuštěná. Macecha
má, zlá královna, mne chce zabít. Schovejte
mne zde. Poskytněte mi přístřeší. Budu
vám zde vařit, prát, uklízet. Jistě nebudete
litovati.

SKŘÍTKOVÉ (*vstávají*).

MOUŇA: Je-je — ta je hezká!

ŘÍDA: Je to člověk!

VZTEKLÍN: A ženská!

CUDLÍN: Já se stydím!

ŠTĚSTÍK: Musíme se ji ujmout. Je opuštěná.

VZTEKLÍN: Vyžeňte ji! Nepotřebujeme ji!

HEPČÍK: Já myslím, že by tu měla zůstat,
he-he-hepčííí...

ZÍVAL (*usnul*).

ŘÍDA: Většina vás je proto, aby tu zůstala.
Ať tu tedy zůstane.

VZTEKLÍN: Všechno zlé pochází od ženy. Přinese nám neštěstí.

ŘÍDA Jak jsem již řekl zůstane tady.

MOUŇA: To je dobře.

SNĚHURKA: Děkuji vám, milí mužíčkové.

VZTEKLÍN: A jak se vlastně jmenuješ?

SNĚHURKA: Já jsem Sněhurka a vsázím se, že i vaše jména uhodnu. Ten, co zde spí, to je Zíval. Ten, co se mračí, je Vzteklin. Tamhle ten, co se usmívá, je Štěstík, a ten, co se červená, je Cudlín. Tady ten je Hepčík a ten nejmenší je Mouňa.

VŠICHNI: Výborně.

VZTEKLÍN: To je lehké. Když to máme napsáno na postelích.

ŘÍDA: A nyní všichni k večeři.

SNĚHURKA: Ano, avšak napřed se snad umyjete, ne? Přece byste nejedli s tak špinavýma rukama. Vid', Mouňo?

VZTEKLÍN: Jaképak mytí. To jsou novoty. Když jsme tu byli sami, tak jsme se myli jenom v sobotu. Teď k vůli jedné ženské abychom snad chodili k Lavecké, ne?

RÍDA: Sněhurka má pravdu. Máme tu všude teď čisto, tak nám také mýdlo a voda neuškodí. Proto rychle do toho. Já už mám hlad.

VZTEKLÍN: Já se nemyji. Než bych poslouchal ženské rozumy, raději nejím. (*Jde do kouta.*)

ŠTĚSTÍK: Kamarádi, víte co? Umyjeme Vztek-
lína!

VŠICHNI: Huráá na něj a honem s ním k vodě. —

MOUŇA: A pak se dáme do papání.

VŠICHNI (*se ženou se Vzteklinem ze dveří ven, jen Sněhurka zůstane ve světnici*).

(OPONA.)

IV. JEDNÁNÍ.

Světnička trpaslíků jako ve III. jednání, jenže uklízená.

OSOBY: Skřítkové, Sněhurka, později čarodějnice.

SNĚHURKA (*ke skřítkům, kteří jsou připraveni jít do práce*): Tak, milí mužičkové a nyní pěkně do práce.

ŘÍDA: Jen dej, Sněhurko, na sebe pěkně pozor a nikoho sem nepouštěj.

ŠTĚSTÍK: Aby tě tu zlá královna nenašla.

MOUŇA: Víš, že tě chce zabít.

VZTEKLÍN: A je to mocná čarodějnice.

HEPČÍK: Náš nejúhlavnější nepřítel. He-he-he hepčíííí.

SNĚHURKA: Jen se o mne nebojte. Tady jsem uprostřed hlubokého lesa a zde u vás mne nikdo nenajde. Teď vás pěkně každého políbím. (*Sklání se a každého políbí. — Mouňa*

běží ještě jednou. Vztekln jde poslední.)
A teď šťastnou cestu.

TRPASLÍCI (*seřadí se a vyjdou ze dveří. Zpívají*): Hej — hej, hej — hej, trpaslíci v rej.

SNĚHURKA (*sama*): Tak a já si dojdu k potoku pro vodu. (*Odejde. Světnice je prázdná.*)

ČARODĚJNICE (*za kulisami*): Kupte jablíčka, kupte jablíčka. Jsou pěkná, sladká, červená. (*Vejde.*) Nikdo tady. — To asi Sněhurka někam odešla. Nic nevadí. Počkám na ni, aspoň si trochu odpočinu. (*Sedne si.*) Tak a nyní si připravím otrávené jablíčko pěkně navrch, aby se Sněhurce zalíbilo. Jakmile do něho kousne, ihned umře. Avšak jen zdánlivě. Vysvobodit ji může jenom princ, který by ji políbil. Chi-chi-chi... Ale to se nestane. Kdepak by se tu vzal princ.

SNĚHURKA (*vejde*): Dobrý den, babičko, kde pak jste se tady vzala?

ČARODĚJNICE: Dobrý den, holčičko. Prodávám jablíčka. Chodím po světě a živím se tak. Co má stará, chudá, ubohá žena dělat. Podívej se, jak jsou krásná. Kup si.

SNĚHURKA: Jsou krásná, babičko, ale já nemohu si je koupit. Nemám peníze.

ČARODĚJNICE: To je škoda, jsou taková dobrá. Ale že jsi na mne taková hodná, jedno ti dám, abys aspoň ochutnat mohla. Podívej se, tady to červené, to je krásně. To bude sladké jako med. Vezmi si je.

SNĚHURKA: Děkuji, babičko. *(Vezme si jablko a hned se do něho zakousne.)* Nějak se mi udělalo nevolno — — ach, spaní na mne jde... *(Svalí se přes postel.)*

ČARODĚJNICE: Chichichichichííí... dílo mé se zdařilo. Teď honem na zámek, vzítí na sebe dřívější podobu a budu nejkrásnější ženou na světě. *(Začne se blýskat a hřmít.)* Co to? Moji nepřátelé, skřítkové se blíží. Honem odtud. *(Chce odejít, ale nemůže.)*

VZTEKLÍN *(za ním ostatní skřítkové)*: Tady je ta čarodějnice!

ŘÍDA: Už nám neuteče!

HEPČÍK: Hrrr na ni! Hepčíííí...

VŠICHNI *(se na ni vrhnou)*.

ČARODĚJNICE: Pozdě! Běda mi! *(Běhá po světnici, uteče dveřmi, skřítkové za ní. Náhle se zableskne, hromová rána — pak klid.)*

MOUŇA *(vrací se)*: Sněhurko, to jsme jí dali!

ŠTĚSTÍK: Už je po ní.

ŘÍDA: Supové ji žerou.

VZTEKLÍN: Ti si dají!

MOUŇA: Ale vždyť se Sněhurka nehýbá. (*Tahá Sněhurku.*)

CUDLÍN: Ona umřela.

VZTEKLÍN: Čarodějnice ji zabila.

ZÍVAL: Ubohá Sněhurka.

ŠTĚSTÍK: Je načisto mrtva, chudinka malá.

VZTEKLÍN: A já jsem ji pořád tolik zlobil.

VŠICHNI (*pláčí kolem Sněhurky*).

(OPONA.)

V. JEDNÁNÍ.

Mýtina v lese. V pozadí uprostřed květinami okrášlená křišťálová rakev, v níž mrtvá Sněhurka. Sluníčko svítí, ptáčekové zpívají.

OSOBY: Sněhurka, skřítkové, princ na koni, srnka.

ŠTĚSTÍK (*u rakve*): Jak je krásná.

CUDLÍN: Až se stydím.

ZÍVAL: Jako by spala. Jako by ani mrtva nebyla.

ŘÍDA: Však je mrtva jen zdánlivě.

VZTEKLÍN: A vzbudí se. Jen až ji princ najde.

MOUŇA: Já se těším, ale už to moc dlouho trvá.

ŠTĚSTÍK: Už je to rok, co ji čarodějnice otrávil a co ji takto opatrujeme.

VZTEKLÍN: Kdybyste zbytečně nemluvili a pomohli mi, aby to tu měla hezké. (*Upravuje květiny.*)

ŘÍDA: Ted' už bys ji nezlobil, vid'?

HEPČÍK: He-he-hepčiiií... Vztekln má pravdu. Co kdyby se dneska, chudinka, vzbudila.

MOUŇA: Ta by koukala. Dyť jste se dneska ještě nemyli.

ZÍVAL: Hm, my ano, ale ty jsi celý ušmudlaný. Ty jsi se ani nemyl, vid'?

ŘÍDA: Honem, Mouňo, k potoku se umýt! A přines s sebou také vodu na zalití květin.

MOUŇA: Ať jde Vztekln.. Ten má větší sílu.

VZTEKLÍN: Mouňo, už ať jseš pryč nebo tě naučím poslouchat.

MOUŇA: No tak teda já už jdu. *(Oejde.)*

ŠTĚSTÍK: Měli bychom dnes Sněhurce sejmut viko s rakve, aby taky užila sluníčka.

VŠICHNI *(snímají křišťálové víko).*

(Z dále je slyšet zpěv přijíždějícího prince.)

MOUŇA *(přiběhne)*: Honem, Říd'o, Štěstíku, Cudlíne, Hepčíku, Zívale, Vztekline! Honem, někdo sem jede a náramně krásně zpívá.

TRPASLÍCI *(seskupují se a dívají se do kulis.)*

ŠTĚSTÍK: A na jakém krásném koni jede.

CUDLÍN: A krásné šaty má, až se stydím.

(Na jeviště vběhne srnka a jiná zvířátka.)

PRINC (*jede na bílém koni a zpívá*):

Kde najdu Sněhurku krásnou,
to ptám se dnem i nocí,
kdo dá mi radu spásnou,
zlé kouzlo má ji v moci.
Přes hory, lesy a háje
přijel jsem hledat své štěstí,
kde jsi má pohádka máje,
v svou říši chci tě vésti.

MOUNA: Tady je — ale umřela.

PRINC (*seskočí s koně*): Devatery hory a lesy
jsem přešel. Devatery řeky přebrodil, abych
našel svou krásnou nevěstu Sněhurku a nyní
nalézám ji mrtvou! (*Přistoupí k rakvi.*) Ach,
Sněhurko, jak jsi krásná! Jako bys mrtva
nebyla. — Kdo by odolal, aby tě nepolíbil.
(*Klekne k rakvi a políbí Sněhurku.*)

SNĚHURKA (*procítá ze spánku*): Ach, jak
tvrdě jsem spala.

PRINC: Ba, dlouho jsi spala.

SNĚHURKA: Krásný jsem měla sen. Krás-
nější jest však procitnutí mé. — Kde jest
však ta ošklivá stará žena...

ŘÍDA: Tvá macecha to byla.

VZTEKLÍN: Čarodějnice. V babu se promě-
nila.

HEPČÍK: Aby tě otráвила.

ZÍVAL: Ale my jste ji dali.

ŠTĚSTÍK: Zabili.

MOUŇA: Supi ji sežrali.

VZTEKLIN: Ti si dali.

PRINC: Děkuji vám, vy stateční, malí ochránci.

Ted' budu chránit Sněhurku až do smrti já
a už se jí nikdy nic zlého nestane. Ted' bude
královnou nejmocnější říše Astrachánské.

SKŘÍTKOVĚ: Ať žije nejkrásnější královna
nejmocnější říše, naše Sněhurka. *(Tančí.)*

PRINC *(vyzdvihne Sněhurku na koně, sedne
za ní, odjíždí a zpívá):*

Již našel jsem Sněhurku krásnou,
to zpívat chci dnem i nocí,
je krásnější nad hvězdu jasnou,
kouzlo ji nemá již v moci.

Přes hory, lesy a háje
odnesu pryč svoje štěstí,
jsi moje, pohádka máje,
v svou říši tě chci odvésti.

(OPONA.)